

Pirkanmaan Lintutieteellisen Yhdistyksen mielipide Kaakkois-Pirkkalan (Toivion) osayleiskaavaluonnoksesta Dnro: PIR/9/1102/2015)

Pirkanmaan Lintutieteellisen Yhdistyksen (PiLY:n) näkemyksen mukaan Pirkkalan Toivion osayleiskaavaluonnoksen alueelle tehty FCG suunnittelu ja tekniikka Oy:n 16.9.2016 julkaistu linnustaselvitys on osittain puutteellinen. Selvityksessä mainitaan, että alueella ei ole vuonna 2015 tehty varsinaista linnustonselvitystä, vaan lintuhavaintoja on tehty muun selvityksen ohessa. Edelleen vuonna 2016 edellisen vuoden linnustonselvitystä on täydennetty vain osittaisella selvityksellä. Linnustonselvityspäivät ovat olleet 20.5. ja 10.6. Linnustonselvityksiä ei ole tehty lainkaan varhemmin keväällä, jolloin olisi voitu selvittää aikaisin soidintavien ja pesivien lintujen olemassaoloa alueella tehokkaasti. Tällaisia lajeja ovat esimerkiksi tikat ja pöllöt.

Taaporinvuorelta ja sen lähialueilta on Sanna Junntasen tekemä luontoselvitys vuodelta 2008. (Sanna Junntanen 2008). Tässä selvityksessä on mainittu myös linnusto. Tämäkin selvitys kohdistuu vain osaan nykyisen kaavaluonnoksen aluetta.

PiLY viittaa siihen, että käsiteltävä kaavaluonnos merkitsee Pirkanmaan hyväksytyn maakuntakaavan 2017 mukaisten viheralueiden käyttämistä laajasti rakentamiseen. Maakuntakaava on alemmaa kaavoitusta ohjaava kaava. Toivion metsäalue on maakuntakaavassa seudullista virkistysaluetta. Virkistysalueen maakuntakaavassa olevat suojelumääräykset ovat ristiriidassa kaavaluonnoksen kanssa. Tämä johtuu osaltaan halusta saada alueelle uusia asukkaita lähivuosisikymmeninä 15 000. PiLY:n näkemyksen mukaan tämä uusien asukkaiden tavoite on tuntuvasti ylimitoitettu ja vaikuttaa monipuolisen linnuston ja muun luonnon elinolosuhteiden liialliseen kaventumiseen. PiLY esittääkin kaavaluonnokseen korjauksia, jotta luontoarvot voidaan ottaa kestävämmiin huomioon.

PiLY:n kannan mukaan:

1) Taaporinvuoren ja Myllyvuoren valtakunnallisesti arvokkaan kallioalueen lähiympäristöä on myös suojeltava liialliselta rakentamiselta. Alue on lisäksi yksi Suomen luonnonsuojeluliiton sadasta Suomen luontoahelmestä. Taaporinvuoren ja Myllyvuoren alueen lähellä idässä Tampereen puolella on Pärrinkosken luonnonsuojelualue. Nämä alueet muodostavat monipuolisen linnusto- ja muun luontoalueen kokonaisuuden. Pärrinkosken ja Myllyjojan alueelta on Tiira-lintutietopalvelun mukaan havaintoja seuraavista arvokkaista lintulajeista: varpuspöllö, pohjantikka, idänuunilintu, koskikara, pikkusieppo, valkoselkätikka, palokärki ja töyhtötiainen. Taaporinvuoren tuntumasta on päivähavainto huuhekajasta.

Taaporinvuori ja Myllyvuori lähiympäristöineen on kaavaluonnosalueen merkittävin linnustoalue. Alueella on havaittu useita uhanalaisia ja muutoin arvokkaita lintulajeja. PiLY viittaa tältä osin FCG suunnittelu ja tekniikka Oy:n tekemään linnustonselvitykseen 16.9.2016 kohta 3.5. linnusto (sivut 11-14). Tämän alueen

luontoarvojen säilyttäminen ja vahvistaminen tulee olla yksi kaavaluonnosehdotuksen lähtökohta. PiLY toivoo, että tämä merkittävä linnustoalue Pärrinkosken luonnonsuojelualue mukaan luettuna voitaisiin turvata yhteistyössä Pirkkalan kunnan ja Tampereen kaupungin kesken. Tämä merkitsisi muun muassa Pärrinmaan rakentamatta jättämistä. Pärrinmaan rakentamatta jättämistä mietitään Tampereella joidenkin tietojen mukaan.

2) Kaavaluonnosehdotukseen sisältyy teollisuusalueen perustaminen (T) Taaporinvuoren S-SE puolelle. PiLY:n kannan mukaan tämä kaavailtu teollisuusalue merkitsisi uhkaa Taaporinvuoren-Myllyvuoren ja Pärrinkosken monipuolisille linnustoarvoille ja muille luontoarvoille. Tästä syystä kaavailtu alue tulee poistaa tai ainakin puolittaa siten, että sen N-osasta luovutaan. Kaavaluonnos on tältäkin osin ristiriitainen voimassaolevan maakuntakaavan kanssa. Lisäksi ei ole mitään varmuutta vielä siitä, miten alueen Tampereen puoleista osaa tullaan jatkossa kehittämään.

3) Ison Naistenjärven itäpuolella olevat A-3 alueet tulee poistaa. Samoin Iso-Makkarajärven itäpuolella olevat A-2 alueet. Näin voidaan turvata Ison Naistenjärven ja Iso-Makkarajärven alueiden monipuoliset luontoarvot sekä luoda Taaporinvuoren-Myllyvuoren alueelle asti riittävän laaja monipuolisen linnuston ja muiden luontoarvojen yhteneväinen kokonaisuus. Lisäksi on huomattava, että asuntoalue A 3 jää lentomelualueen alle, kun Tampere-Pirkkalan liikennemäärien voi odottaa kasvavan entisestään.

4) Toivion luontokoulun lähimetsä tulee säilyttää. Kokoojakatua ei saa rakentaa siten, että se tuhoaa tuon metsäalueen. Sanna Junntasen vuonna 2008 tekemästä luontoselvityksestä löytyy tietoja tuosta alueesta (Junntanen sivu 19 kohta 22). Metsäalue on vanhan metsän alue. Vanhat metsät ovat esimerkiksi monelle lintulajille tärkeitä. Vanhojen metsien hävittäminen on osaltaan johtanut lintulajien uhanalaistumiseen. Kaavoituksessa tulee huolellisesti turvata vanhojen metsien säilyminen.

Kaavaluonnos sisältää osittain luontoarvojen kannalta hyviä ratkaisuja, mutta korjattavaa riittää vielä runsaasti. Tuo 15 000 asukkaan lisäystavoite lähivuosisikymmenien aikana aiheuttaa sen, että kaavaluonnos synnyttää luontoarvojen säilymiselle liian suuren riskin. Kun otetaan huomioon, että Pirkkalan kunnan nykyinen asukasluku on 19 000 asukasta, pitää vain ihmetellä, miksi tällaista ylimitoitettua kaavaa pyritään viemään eteenpäin. Kunnan kasvutavoitehan on 250 asukasta per vuosi. Lisäksi seudullisen rakennesuunnitelman 2040 mukaisesti kasvutavoite on 2 500. Kaavaluonnoksessa on jouduttu kaavoittamaan asutusalueita voimassa olevan maakuntakaavan viheralueille ja ilmeisesti jopa lentomelualueille. Kaavaluonnoksessa on olennaisia puutteita myös ekologisten käytävien toimivuuden kannalta.

PiLY vetoaa Pirkkalan kuntaan, että kaavaluonnos palautetaan realistiselle tasolle, joka mahdollistaa linnusto- ja luontoarvojen paremman huomioon ottamisen. Tärkeää on myös kuunnella kuntalaisten mielipiteitä todellisen yhteisöllisyyden ja lainsäädännön periaatteiden mukaisesti. Viheralueet ovat merkittäviä kuntalaisten hyvinvoinnille, ja viheralueita tulee olla riittävästi ja riittävän laajoina kokonaisuuksina.

Tampereella 7.3.2018

Jukka T. Helin
puheenjohtaja
Pirkanmaan Lintutieteellinen Yhdistys
puheenjohtaja@pily.fi
gsm 050 3563231